

Kurzemes Vārds

Laikraksts Vidzemes novadiem

Druva

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROČENU NOVADAM UN SALDUS NOVADAM

Zemgale

Mācību roņņa laikraksts

STARS

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIDZEMES REĢIONAM

Liesma

NOVADI
dzīvo

Talsu
Vēstis

Auseklis
Atļaujas, Krimulka, Līmbužu un
Salacgrīvas novada laikraksts

REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PIELIKUMS

AUGUSTS

Nav vīnogu lauku, bet ir pļavas un meži

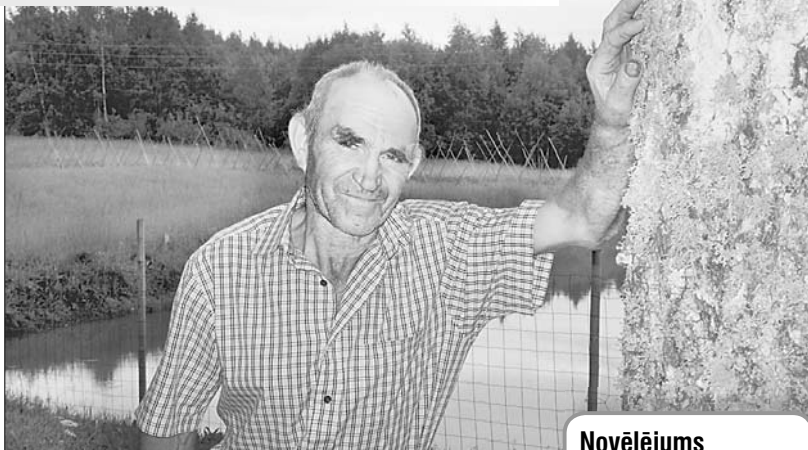
Vasaras ikdienas darbi steidzina Priekule novada Veselavas pagasta "Puņģu" saimnieku VLADIMIRU TOMUĻECU. "Ar laikapstākļiem jāērķinās, ziemei barība jāsaģādā, zeme jākopj," viņš saka un atklāj, ka saimniecībā ir gan slaucamas govis, gan bullēni, aitas un kazas. "Laiku visam vajag, bet kopā galā tiekam," atzīst Vladimirs.

Ne tikai pagastā, arī kaimiņos daudzi pazīst vienkāršo, atsaucīgo vīru, kuru parasti nesauc vārdā, bet par Moldāvu. Tā iegājies, Vladimirs arī neiebilst, jo viņš ir moldāvs, kurš Latvijā dzīvo jau 38 gadus.

"Laikam tikai Dievs zināja, ka kādreiz dzīvošu Latvijā, ka te būs manas mājas, ģimene, draugi, zeme, kuru saukšu par savu," saka moldāvs Vladimirs Tomuļecs.

Viņa dzīvesstāsts ir notikumu sakrītību pilns. Kad 1969. gadā Latvijai pāri brāzās lielā vētra, Vladimirs ar tēvu toreiz no Moldāvijas Padomju Republikas, tagad Moldovas Republikas, strādnieku brigādē ieradās palīgā likvidēt postījumu sekas. "Kā toreiz strādājām! Zāģējām ar rokas zāģiem. Līdz mežam ik rītu kājām gājām astoņus kilometrus, dzīvojam launkalnē netālu no Smiltenes, veikala tuvumā nebija. Latvietis, kurš arī dzīvoja mājā, kur mēs, mums deva kartupeļus," atmiņās kavējas Vladimirs un piebilst, ka Latvijā jūties ļoti labi, apkārtējie bijuši jauki, sirsnīgi cilvēki.

No darbiem Latvijā viņu iesauca dienestā. Trīs gadus pabija Ukrainā, Kazahstānā. "Atgriezies dzimtajā pusē, darbs gan bija, bet nopelnīt nevarēja. Jaunībā jau uzreiz visu gribās, arī lielu naudu," nosmeļ Vladimirs. Reiz ar draugu runājušies, viņš ierosinājis braukt darbā uz Latvijā. "Pacīemos vietās Smiltene, kur biju pirms tam. Bet Raunā bija nodegusi "Lauktehnika" un vajadzēja strādniekus, kas atjauno. Esmu metinātājs, mani uzreiz pieņēma darbā, vēlāk piešķīra

Moldāva Vladimira Tomuļeca dzimtās puses ainavu – plašus vīnogulāju laukus – nomainījusi latviskā viensēta. Tajā netrūkst vecu koku, saimniecības ēku, dīķa ar pirtiņu, turpat blakus mājai lauki, kuros ganās govis, aitas, kazas, bet mežmala aizsniedzama ar roku.

Sarmītes Feldmanes foto

dzīvokli," stāsta moldāvs.

Vladimirs atceras, kā "Lauktehnikā", kur gandrīz tikai latvieši, visi ar viņu runājuši tikai krieviski. "Kāpēc tā, es taču nesmu krievs. Teicu, lai ar mani runā latviski. Trijos mēnešos jau visu sapratu, arī runāju. Ar akcentu, protams," ar lepmumu saka Vladimirs un uzsver, ka būtu jocīgi, ja viņš, moldāvs, ar latviešiem sarunātos krieviski.

Raunā viņš iepazinās ar Antoniņu. Viņas saknes ir Baltkrievijā, bet dzimusi Jaunpiebalgā. "Paņēmu sievu ar četriem maziem bērniem. Viņa ir ticīgs cilvēks, arī es pieņēmu ticību. Viss dzīvē sakārtojās, ticība dod jēgu. Mums piedzima trīs bērni," stāsta Vla-

dimirs. Ģimene gadu gaitā bija iekārtojusi māju, bet pārmaiņu laikā tai atradās mantinieki. "Tā notika daudzliem," vien nosaka moldāvs un pārļaiž skatu saviem "Puņģiem", kur izveidota saimniecība, ierīkots dīķis, uzcelta pirts, zeme sakopta.

"Vai te nav skaisti? Kā pavašarī dzied putni! Apkārt mežs, klusums. Visiem te patīk," pārdomās dalās moldāvs. Lai no metinātāja kļūtu par zemnieku Latvijā, viņš, tiklīdz bija iespēja, nokārtoja eksāmenu un ieguva Latvijas pilsonību. "Eksāmens bija viegls. Es taču ikdienā runāju latviski. Nesaprotu tos, kuri Latvijā dzīvo gadu desmitus un nerunā latviski," saka Vladimirs un piebilst, ka nav aizmirsis arī moldāvu valodu un regulāri sazinās ar māsu, kura tagad dzīvo Itālijā. Mazdēlam Emīlam māca moldāvu valodu. Vēl viņš prot ukraiņu un rumāņu valodu. Ar Antoniņu parunā krieviski.

Visi Tomuļecu bērni gāja latviešu skolās. Vladimirs pastāsta, ka bērnībā ar meitu runājis moldāviski, bet, kad viņa sākusī iet skolā, ar sarunām divatā bijis par maz, viņa saprot valodu, bet nerunā.

VĀRDNĪCA

lapte – piens
pa'sa'ri – putns
piine – maize
rosi – tomāti
poame – vīnogas
iubire – mīlestība
aur – zelts
umbrelā – lietussargs
sorā – mēsa
Dumnezeu – Dievs

vēku. Pagalmā nav, kur mašīnas nolikt. Man ir dēls Jānis, tā ka ligošana arī ir kārtīga. Te labprāt visi brauc," pastāsta moldāvs, atzīstot, ka ģimenē tagad svin tikai latviskos svētkus.

Vladimirs laiku un enerģiju atdod ne tikai savai ģimenei, saimniecībai. Viņš daudz palīdz citiem, gādā humāno palīdzību, ko izdala tiem, kam tā visvairāk vajadzīga. "Daudz bērnu ģimenēm nav viegli, zinu, ko nozīmē izaudzināt daudzus bērnus. Ja varu palīdzēt, labprāt to daru. Braucu pēc humānās palīdzības sūtījumiem uz Rīgu, tad izvadāju cilvēkiem," klusi kā par pašsaprotamu lietu pastāsta Vladimirs.

Moldāvam ir daudz draugu, visi zina, ja vajadzēs, viņš palīdzēs, atsauksies. "Kāds esi pats, tā izturas pret tevi. Man ne ar vienu nekas nav jādala," uzsver Vladimirs un atgādina, ka viņa mīļākā vieta Latvijā ir Veselavas pagasta "Puņģi". "Te man ir viss – lauki, dārz, dīķis ar zivīm, pirtiņa, saimniecība. Uzcelām lielu siltumnīcu, sastādīju vīnogas. Latvijas šķirmes, jo tās, kas manā dzimtenē, te neaug. Vai jaunībā varēju iedomāties, ka nedzīvošu Moldovā? Dievs visu sakārto," pārdomās dalās 67 gadus vecais Vladimirs Tomuļecs, Latvijas pilsonis, kurš Latvijā dzīvo jau 38 gadus.

Sarmīte Feldmane

Novēlējums Latvijai

"Latvijā ir mana valsts. Kad man prasa, vai negribētu dzīvot Moldovā, acu priekšā plašums ar vīnogulāju laukiem. Jā, tur ir jauki! Es dzīvoju, strādāju Latvijā, maniem bērniem un mazbērniem Latvijā ir dzimtene. Strādāsim, dzīvosim Latvijai! Ar gaišu prātu un Dieva svētību!"

"Mūsu pieciem dēliem un divām meitām visiem otras puses ir latvieši. Visi dzīvo un strādā Latvijā. Tikai viens dēls kā vietējās firmas darbinieks regulāri darbā brauc uz ārzemēm. Mums ir 12 mazbērni," stāsta Vladimirs, un balsi saklausāms mījums pret savējiem.

"Puņģi" ir ģimenes satikšanās vieta. "Mums taču katru mēnesi kādam ir vārda vai dzimšanas diena. Tad kopā esam ap 30 cil-

NEPARASTI

Kad kuplajai Tomuļecu ģimenei bija jāatstāj māja bijušo īpašnieku mantiniekiem, atrast jaunu dzīvokli bija grūti. "Ģimene ar septiņiem bērniem! Interesējoties pie viena otra, naudas arī tik daudz nebija, lai nopirktu māju. Viens paziņa teica, ka kaut kur redzējis ziņu, ka kāds pārdod vai dod dzīvošanai māju. Braucu no vienas mājas uz nākamo, jo skaidri nezina, kur meklēt. Kādā mājā satiku pazīstamu cilvēku, prasīju viņam. Izrādījās viņa māsiņa grib pārdot māju vai kādu laist tajā dzīvot. Uzreiz sazināju, viņa piedāvāja pēc dažām dienām satikties. Nē, braucu tūlīt. Aizbraucu vakarā uz Rīgu, viņa iedeva man atslēgas – ej, dzīvo. Vēlāk "Puņģus" izpirku. Tāda, lūk, uzticēšanās svešam cilvēkam," stāsta Vladimirs Tomuļecs.

ĒDIENS

Vladimirs atceras, kā bērnībā, nākot no skolas, jau pa gabalu sajūts mamilgais smaržu. "Moldāviem cita maize negaršo, tikai mamilga. Arī tagad to regulāri gatavoju pēc mammas receptes, un visi latvieši teikusi, ka tādu gardumu nav ēduši," saka moldāvs. Mamilgai viņš pērk "Valdo" kukurūzas miltus. Čuguna katliņā ielej ūdeni, pieber nedaudz sāls. Kad ūdens vārās, lēnām ber klāt miltus un maisa. Vāra, kamēr masa kļūst bieza. "Bieži saka – putra. Bet tā ir maize," atgādina Vladimirs. Masu izņem no katliņa un apajā formā izklāj uz koka dēlīša. Tad ar diegu to sagriež šķēlēs, var arī ar nazi. Var ēst siltu vai aukstu gan ar gaļu, gan krējumu, pie zupas. Kad no katla izņemta maize, tajā ielej pienu, un iznāk garšīga piena zupa.

“Mēs esam dabas bērni”

Kuldīdznieks OĻGERTS ČĪČIS vienubrīd savus tautības brāļus dēvē par romiem, citu – par čigāniem. Šobrīd viņš sakās esam bezdarbnieks, bet darba mūžā strādājis daudzviet. Liels Oļģerta lepnums ir daudzdzīvokļu nams Kuldīgas centrā, kura pārvaldnieks ir viņš. Kopā ar citiem irniekiem nams vairākos projektos atjaunots un sakārtots kārtu pēc kārtas. Oļģerts turpina pārraudzīt, lai viss būtu kārtībā, un augstu vērtē pārējo iemītnieku uzticību.

Lepnums par tēvu

Oļģerts ar lielu mīlestību un cieņu runā par vecākiem. Viņa tēvs Jānis Čiče cēlies no Ventspils romiem. Kuldīgā iepazinies ar mammu Jadvīgu, polieti pēc izcelsmes, ienācēju no Vitebskas. “Mammu kara laikā spiestā kārtā atveda šurp, viņa izauga Kuldīgas bērnumā, iepazinās ar papu. Dzīvi uzsākt abiem bija grūti. Viņi sāka no nulles. Pasaulē radās māsa Daina, tad es,” Oļģerts aizrautīgi stāsta, cik talantīgs bijis viņa tēvs. “Viņš ļoti skaisti mācēja deļot, dziedāt, spēlēt mutes harmonikas. Man ir lentes ierakstītas ar viņa dziesmām – gan krievu, gan latviešu, gan čigānu valodā. Vai tās bija kādas dzimšanas dienas, vai citi svētki, viņš vienmēr bija publikā milēts. Man ir meita Agnese, viņai ticis vecpapa talants. Pabeigusi vairākas augstskolas pa mūzikas līniju.”

Oļģerts lepojas, ka tēvs bijis pirmais no romiem, kas Kuldīgā uzcēlis māju. Visu mūžu fiziski strādājis, bijis smagais fūrmanis, vadājis malku, strādājis par kalēju. “Paps lielu interesi izrādīja politikā. Viņš teica: “Es pats, bērni, to nepiedzīvošu, bet šī vara ilgi nepastāvēs. Būs brīva Latvija. Tajā laikā, kad es to pieredzēju, sākumā bija grūti, bet vēlāk ar katru brīdi izjutām, kā Kārlis Ulmanis Latviju cēla saulītē.” Pilnībā neesmu apmierināts ar to, kāda Latvija ir tagad. Laiki ir daudz smagāki, lauki izputināti, rūpniecība arī. Mani tautības brāļi, tāpat kā latvieši, izbraukuši uz ārzemēm, atpakaļ diez vai nāks.”

Dzīve sarežģīta

Oļģerts uzskata, ka Latvijā dzīve ir sarežģīta visiem, bet

Oļģerts Čičis: “Mēs, romi, tāpat kā latvieši, esam nākuši no Indijas. Tas bija tāls ceļš, lai šurp atnāktu, kaut kur jau ir taisnība par čigānu klejotāju dabu.”

Lāsmas Reimanes foto

Oļģerts Čičis pie nama Kuldīgā, Dzirnavu ielā. Viņš ir tā pārvaldnieks un lepojas ar kaimiņu uzticību.

romiem īpaši: “Ja latvietis iet pieteikties darbā, viņu uzreiz pieņem, īsti pat nepaskatās – varbūt mil šņabīti ieraut, varbūt paslinks. Tiklīdz atnāk čigāns: “Vai! Neņemiet jaunā, bet mēs jau esam darbā pieņēmuši citu.” Anglijā vai Vācijā uz tautības neskatās. Ja parāda, ka labs strādnieks, ņem darbā bez vārda runas. Tiek runāts, ka čigāni paslinks, negrib strādāt. Tad kāpēc ārzemēs visi strādā, ir atzīti un dzīvo normāli?” Oļģertam vēl daudz sakāms par Latvijas eko-

nomiku, nodokļu politiku. “Arī mani tautieši atzīst, ka krievu pieņem, īsti pat nepaskatās – nav jau noslēpums, ka tolaik braukāja uz Maskavu, uz Ļeņingradu, jā, kāds brauca spekulēt, citi strādāja šeit, bet izdzīvot varēja visi. Tagad – ja jau Latvijā darba nav cilvēkiem ar augstāko izglītību, kur tad romiem, kam izglītības līmenis ir dažāds,” Oļģerts gan uzsver, ka arī daudzi romi jaunieši mācās – ir ārsti, mūziķi. Sevi Oļģerts sauc par pirmo romu, kurš pabeidzis Kandasovas sovhoztehnikumu, kļuvis par automehāniķi. No pasniezdzējiem un tehnikuma vadības saņēmis lielu atbalstu. Viņš atzīst, ka Kuldīgā visos laikos gan latvieši, gan romi, gan krievi iztikusi bez tautu naida. “Grūtājos 90. gados braucu strādāt uz Maskavu. Sapratu, ka esmu ļoti piesaistīts Latvijai, tā ir mana dzimtene. Ilgāk par pāris mē-

Novēlējums Latvijai

“Lai Latvijā krietni ļaudis tiktu pie varas! Žēl, ka šobrīd pie varas ir tādi vīri, kuri nemāk sakārtot mūsu mazo zemi tā, lai vienkāršajai tautai, kas ir rindas galā, nav jāmetājas pa pasauli. Lai visiem, kas izbraukuši, atrastos darbs un mājas dzimtenē. Lai visi varētu Latvijas svētkos svinēt kopā – ar patiku un labsajūtu.”

liek piecus eiro, sākot paldies par pagodināšanu. Līdz pusnaktij neviens deļot neiet, bet pēc tam sākas jautrība. Protams, tuvākie sēro, tie nepiedalās. Attālākie radi un paziņas deļo kazaku jeb stepu. Tiek izaicināti visi vīrieti, pēc tam – sievietes. Katra deļo, kā māk.”

Par muļķībām viņš sauc nostāstus, ka romu kāzās raudot: “Kuldīgā bijušas ļoti skaistas kāzas, kad jaunieši izbraukā visu pilsētu drošā, svin ar deļam un mūziku. Jauni cilvēki saiet kopā – kāda tur raudāšana. Ja nu vecākiem kāda asara nobirst, bet tas no prieka.”

Par visstingrāk ievēroto tradīciju Oļģerts sauc attieksmi pret veciem cilvēkiem un bērnu audzināšanu: “Ja jūs pansionātā pamanīsiet kādu čigānu, tas būs izņēmuma, lielas nelaimes gadījums. Tāpat ir arī ar bērniem bērnu namos. Mūsu ģimenēs ļoti tiek klausīti vecāku ieteikumi, jo vecāki savam bērnam nekad sliktu nemācīs. Esam ticīgi, Ziemassvētkos vienmēr uzaicinām vecākus, krāšņi svinam kristības. Savukārt, dzīvē aizeļot, vecāki cenšas savam bērnam iedot labāko, ko vien spēj.”

“Ja runā godīgi, tad teikšu, ka zaļļu un žuļļu nevienā tautā netrūkst. Līdz ko mēs kaut ko nodarām, tā uzreiz teic: “Re, tas čigāns!” Bet, ja latvietis nozog, tautību nepieņem,” Oļģerts dusmīgs par to, ka romi mēdz zagt un krāpīties. “Mēs esam dabas bērni – mīlam dziedāt, deļot, mežu. Tās mums ir otrās mājas – sēņot, ogot, atpūsties. Patīk zirgi. Man Ventspilī ir brālēni Brunis un Edgars. Zirgi ir viņu bizness – audzē, pērk, pārdod. Kad biju mazāks, paps mani sēdināja zirgā, bet tagad – pašam ne īpaši patīk.”

Inguna Spuleniece

VĀRDNĪCA

tu san rom – tu esi roms
dai – māte
dād – tēvs
kamiben – mīlestība
veš – mežs
grai – zirgs

nešiem projām nevaru, to ļoti pārdzīvotu.”

Mīti un patiesība

Pirmā sieva Velga bija latviete, 1993. gadā nomira, atstājot Oļģertu ar diviem bērniem. Arī otrā sieva Līga ir latviete. Oļģerts ir lepns, ka no nepilnu divu gadu vecuma palīdzējis audzināt Līgas meitiņu Mairu. Dēls Modris arī izvēlējis latviešu sievu. Audzina trīs meitas – Šeilu, Heidiju un Raiviku. Vectēvs smeļas, ka visām vārda dienu iznāk svinēt vienā dienā – 22. maijā, kalendārā neierakstīto vārdu dienā. Viņš piebilst, ka romi vairs nedzīvo akmeņus laikmetā, tādēļ, kad jaunieši veido attiecības, noteicošā ir mīlestība, nevis vecāku lēmums. “Dievs ir sakārtojis tā, ka tautību neskatāmies – ja ir mīlestība, tad ir.”

Viņš piekrīt, ka čigānu bēres ļoti atšķiras no Latvijā ierastajām: “Katram viesim, ienākot bērnu namā, muzikanti nospēlē maršu. Par to muzikantiem no-

ĒDIENS

Oļģerts teic, ka viņa tautā pieņemts: ja esi apņēmis sievu, tās uzdevums ir gādāt, lai vīrs vienmēr ir tīrs, lai vienmēr tīra māja un galda ēdiens. Vīram virtuvē nav jāmaisās, bet jāsaģādā, lai sievai ir, ko galdā likt, jāuzrauga kārtība ģimenē. Tomēr vienu, kā pats saka, ļoti garšīga gaļas ēdiena recepti viņš zinot. Īsts roms bez gaļas nemaz nevarot iztikt.

Mārkļeni ir līdzīgi pelmeņiem, tikai daudz lielāki. Jāsaģiež dažāda gaļa, jāapcep ar sīpoliem, garšvielām, zaļumiem. Izruļē pelmeņu mīklu, pilda un taisa lielus mārkļenus, novāra. Ēd, piedzerot buljonu.

NEPARASTI

“Romu bērni nekad nebūs izlaisti kā latviešiem. Nekad viņi neiejauksies lielu cilvēku sarunās. Kaut vienistabas dzīvoklī ģimene mitināsies, bērni traci necels, kluslīgām sēdēs un noklausīsies, ko lielie runā. Romi ļoti māca saviem bērniem atdot godu pieaugušajam. Tas ir nevis aiz bailēm, bet aiz cieņas. Mācīts tas tiek mutiski. Ja nu galīgi nevēlas klausīt, var saņemt arī ar siksnu. Labāk, ja tā un ir vecākiem paklausīgs, nevis izaug par pusaudzi, ar kuru vecāki nemāk vairs galā tikt. Bērns izaug paklausībā un mīlestībā, nevis tikai aiz savas lielās vaļas.”

VĀRDNĪCA

привычка – ieradums
чайник – tejkanna
обίδα – aizvainojums
кляшка – hokeja nūja
наглый – nekaunīgs
рывок – izrāviens
гол – vārti
пас – piespēle
штраф – sods
всё – viss

Vai 19. gadsimta izskaņā Latgalē ieceļojušie krievi Šalajevi maz nojauta, ka viņu pēcteča NIKOLAJA ŠALAJEVA vārdu lielām burtiem ierakstīs Latvijas hokeja vēsturē?

Rīgas puisis Nikolajs 60. gadu sākumā kopā ar hokejistu Hariju Vitoliņu senioru Brocēnos meklēja glābiņu no obligātā karadienesta un galvaspilsētas kņadas. Tolaik uz Brocēnu cementa un šifera kombināta strādnieku ciematu atvīlināja vietējā hokeja komanda "Starts". Tai bija vērā ņemami rezultāti republikas mačos, tāpēc talantīgais un jaunais hokejists piekrita. Brocēnu komanda "Starts" bija republikas viena no līderēm, 1965. gadā – valsts čempione. "Tajā gadā nespēlēju, jo tomēr iesauca dienestā. Pēc armijas mani gaidīja Rīgā, taču atgriezās Brocēnos," stāsta sporta veterāns. Viņam bija dabas dots talants arī futbolā un vieglatlētikā, jo bez speciāliem treniņiem Saldus rajona un valsts sacensībās ieguva godalgotas vietas.

1970. gadā aizbrauca spēlēt hokeju aiz Urāliem. Tur pirmo reizi uzzināja, kā ir tad, kad nauda griežas. Krievu treneris skaidroja: krievs uz ledus ir kā jātnieks bez galvas – ar spēli vajadzīgo nīknumu, taču bez stratēģiskās domāšanas; latvietim ir zelta galva, taču pārāk rāma un pieklājīga spēlēšana, tāpēc izcils aizsargos vai centra uzbrucējos. Kurā grupā treneris iekļāva Latvijas krievietes un poļa dēlu Nikolaju? "Es biju tatārs!" smejas Nikolajs. "Tas uzvārda dēļ, jo izklausās kā tatāriem. Rīgā mani sauca par Šjaku."

Nikolajs par saviem sporta panākumiem daudz nestāsta, tāpēc sarunā iesaistās sieva Irēna: "Pajautājiet vecajiem hokejistiem un faniem – visi zina, kas ir Šalajevs. 2011. gadā Latvijas hokejājam svinēja 80. jubileju, Nikolajs no Lipmana saņēma ielūgumu. Pirms brocenieku spēles neviens pat nejaudāja, kura komanda uzvarēs (skaidrs, ka "Starts"!)." Visus interesēja, cik vārtu iesitīs Šalajevs. Viņš bijis republikas čempionāta rezultatīvākais spēlētājs.

Reiz bija tā: spēli tiesāja Nikolajam ļoti labi pazīstams tiesnesis. Kas tur bija, ka viens no pretinieku komandas nokrita? Tiesnesis iedeva Nikolajam noraidījumu uz divām minūtēm. Vīrs neizpratnē: par ko? Tiesnesis noraidījumu pagarināja līdz desmit minūtēm. Pēc spēles Nikolajs tiesnesim jautāja, par ko īsti sodīts. "Es gribēju redzēt, ko komanda var bez Ša-

Vienīgais ģimenē bez pilsonības

Nikolaja Šalajeva jaunībā sportā pāri talantīgajiem pacēlās tikai mērķtiecīgie un tie, kuriem bija milzīga darba spējas. Tā ir arī tagad.

Ingus Kļepuļa foto

Novēlējums Latvijai

"Lai pie mums ir labs hokejs! Latvijā hokejistus apceļ, tāpēc mūsu talanti aizmūk uz Ameriku, Čehiju, Šveici, Krieviju. Šodien hokejā lēmēji domā tikai par naudas atmazgāšanu, nevis sporta attīstību. Lai pamācās no somiem! Manā laikā viņi bija ļoti švaki, mēs, krievi, iesitām *padsmīt* vārtu vienā spēlē. Tad iesaistījās Somijas valsts, izveidojot un finansējot sistēmu jauniešu hokejā. Tagad pamēģinī nu dabūt ripu somu vārtos!"

Sešdesmitajos gados, kad hokejā vēl nebija papildlaika, zobu sargu, mākslīgā ledus un kļiveru.

lajeva," draugs godīgi atbildēja.

Nikolaju cieta, nejaudājot tautību. Daudzi pat nezina, ka viņš ir krievs, jo latviešu valodā runā bez akcenta, raksta bez kļūdām, lasa. Brocēnos dzīvo daudz krievu un citu tautību pārstāvji, visi sadzīvojam ļoti labi. Tautība varbūt politiķiem ir nesaskaņu iemesls, taču ne jau vienkāršajiem cilvēkiem."

Sieva atklāj Nikolaja lielāko sāpi – savu radu lielajā saimē vienīgais palicis bez Latvijas pilsonības. Būtbūt ir varas maiņu ķīlnieks. Nikolaja mamma abi vecāki dzimuši Latgalē, turpat

nodibināja ģimeni, pasaulē laida deviņus dēlus un meitas. Vēlāk Nikolaja mamma, brāļi un māsas pārcēlās uz Rīgu, jo tur varēja atrast darbu arī vienkārši strādnieki.

"Nezinu, kāpēc mana mamma un tēvs tā arī neaprecējās. 1936. gadā piedzima brālis Aleksandrs, tāpēc viņš, mani onkuļi un tantes pilsonību saņēma automātiski. Es piedzimu 1944. gadā. Drīz padomju varasvīri arestēja tēvu, un viņš pazuda *ar galiem*. Apcietināja tikai tāpēc, ka strādāja vācu laikā. Neinteresēja, ka viņš bija Baltezers radiostācijas priekšnieks jau ulmaņlaikos un tad, kad padomju vara Latvijā ienāca pirmoreiz. Mamma stāstīja, ka pirmš kara Latvijā polji nedrīkstēja strādāt valsts darbā, tāpēc onkuļi piedzirdīja kādu policistu, un viņš tēvam izdeva Latvijas pasi.

Man pilsonību nedod arī tāpēc, ka pazudusi dzimšanas

apliecība. Juglā mācījās krievu plūsmas skolā. Brālis mācījās latviešu plūsmā, tur klases pārpildītas, pa trijiem skolēniem vienā solā. Krievu plūsmā klases bija pustukšas. Man bija vienalga, jo brīvi runāju abās valodās (ģimenē runājām latviski). Sieva meklējusi ziņas arhīvos, taču karā daļa sadeguši," situāciju īsumā pārstāsta brocenieks. Nikolajam pienāktos pilsonība arī par nopelniem Latvijā labā – galu galā hokeja aprindās tiek uzskatīts par leģendu.

Brocenieka gēnus manto-

leva Vilmane

NEPARASTI

"Mamma redzējusi tikai vienu manu hokeja spēli. Pēc tās viņa piesolīja *piecīti* par katru spēli, ko izlaidīšu. Mamma hokejā pamanīja tikai to, ka līdzjutēji nenormāli blāvi un spēlētāji drausmīgi grūstās, ievainojot cits citu. Bijām apdrošināti. Par lauztām ribām maksāja vismazāk. Visvērtīgākie bija pirksti, it īpaši *šaujampirksts* jeb rādītājpirksts."

Sabiedrības integrācijas fonds

Pielikums "Novadi Dzīvo" ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Mērķprogramma "Atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai latviešu valodā diasporā, mazākumtautībām un personām ar invaliditāti", projekts "Latvija – tie esam mēs visi", nr. 2017.LV/MA/MT/01.

Pielikuma redaktors: Ints Grasis t.63422366, ints@kurzemes-vards.lv
 Par pielikuma "Novadi Dzīvo" saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds".

Projekta partneri: SIA "Jaunais kurzemnieks", SIA "Cēsu Druva", SIA "Imanta info", SIA "Izdevniecība Auseklis", SIA "Saldus Zeme II", SIA "Laikraksts Stars", SIA "Talsu Vēstis", SIA "Firma Zengale" un SIA "TV Kurzeme"

Publikācijas sagatavojuši reģionālo izdevniecību žurnālisti un fotogrāfi.

Izplatīts kā laikraksta "Stars" bezmaksas pielikums

Iespiests SIA "Latgales drukā" tipogrāfijā Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.

Tirāža – 4100 eksemplāri.